

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2026-03-12

Ärendenummer KULT-2025-00187

Handläggare

Jill Lindholm Danielsson

Telefon: 031-368 34 45

E-post: jill.danielsson@kultur.goteborg.se

Rapport om lokalsök för bibliotek och kultur- eller allaktivitetsarena vid Backaplan

Förslag till beslut

1. Kulturnämnden förklarar uppdraget 24 mars 2025 § 73 till stadsfastighetsförvaltningen avseende lokalsök för bibliotek och kultur- eller allaktivitetsarena vid Backaplan som fullgjort.
2. Kulturnämnden förklarar uppdraget 26 maj 2025 § 124 att omförhandla nuvarande kontrakt för Lundby bibliotek med ett års förlängning som fullgjort.
3. Kulturnämnden ger förvaltningen i uppdrag att under 2026 återkomma med ett ärende gällande hur Lundby bibliotek i lokalen på Borstbindaregatan kan utvecklas till att också bli en kultur- eller allaktivitetsarena samt tidplan och kostnad för en sådan förändring.

Sammanfattning

Kulturnämnden beslutade i mars 2025 att uppdra åt stadsfastighetsförvaltningen att utreda möjligheten till en lokal för bibliotek och kultur- eller allaktivitetsarena vid Backaplan i anslutning till Hjalmar Brantingsplatsen.

Stadsfastighetsförvaltningen har genomfört lokalsök i området och efter en inledande utredning redovisas uppdraget utan förslag om inhyrning av lämplig lokal, se tjänsteutlåtandets bilaga 1.

Kulturförvaltningen föreslår som alternativ en mindre anpassning av Lundby biblioteks nuvarande lokal för att där möjliggöra en ny och bredare inriktning mot en kultur- eller allaktivitetsarena och därigenom uppfylla yrkandets intentioner.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Hyran för nuvarande Lundby bibliotek om 1019 kvm är 3 208 tkr per år inklusive värme, el och fastighetsskatt. Kostnader för upprustning och anpassning av lokalen om biblioteket ska utvecklas för att också möta behov av kultur- allaktivitetshus har inte utretts. Lokalanpassningskostnaderna bedöms dock ligga lägre än anpassningarna för den vakanta lokal som stadsfastighetsförvaltningen utrett, där anpassningskostnaderna uppskattades till 5,5 miljoner inklusive ränta, utöver förvaltningens kostnader för leasing av inredning och teknik.

Stadsfastighetsförvaltningen kommer att fakturera kulturförvaltningen för sina förstudiekostnader i samband med att deras uppdrag är fullgjort. Kostnaderna som idag är upparbetade beräknas uppgå till 180 tkr.

Den villkorsändring av hyresavtalet som medger tidigare avflytt från Lundby biblioteks nuvarande lokal och genomfördes efter beslut i kulturnämnden, har medfört en tillfällig utökad hyra om cirka 300 tkr under 2026 och cirka 100 tkr 2027.

Bedömning ur social dimension

Omvandlingen av Backaplan pågår och ska med en blandning av bostäder, service, kontor, kultur och cityhandel bli Hisingens centrum. Många vistas redan idag vid Backaplan eller passerar med kollektivtrafiken. I takt med omvandlingen ökar Backaplans centrala roll för Hisingborna. En öppen, kostnadsfri och bemannad lokal för kultur och litteratur i anslutning till Backaplan, bidrar till ökad trygghet och tillit på en plats som är i omvandling och ännu inte funnit sin identitet.

Samverkan

Dialog har skett löpande i den lokala samverkansgruppen (LSG) för verksamhetsområdet under hösten 2025 och föreliggande ärende med förslag till beslut har informerats om den 31 mars 2026. Dialog har även förts med huvudskyddsombud under processen.

Bilagor som ingår i beslutsunderlaget

1. Yttrande från stadsfastighetsförvaltningen 2026-03-11, efter genomförd förstudie om inhyrning av lokal för bibliotek och kultur- eller allaktivitetshus vid Backaplan. Ärendenummer SFF-2025-00393.
2. Protokollsutdrag med beslut i kulturnämnden angående uppdrag till stadsfastighetsförvaltningen. Kulturnämnden 2025-03-24 § 73

Expedieras till

Stadsfastighetsförvaltningen

Beskrivning av ärendet

Kulturnämnden behöver ta ställning till om uppdraget till stadsfastighetsförvaltningen att söka ny lokal för bibliotek, kultur- eller allaktivitetsarena ska förklaras fullgjort.

Kulturnämnden beslutade 24 mars 2025 § 73 att uppdra till stadsfastighetsförvaltningen att söka en lokal för ett folkbibliotek och kultur- eller allaktivitetsarena vid Backaplan och därefter återkomma till kulturnämnden med förstudie inklusive kostnadsförslag.

Stadsfastighetsförvaltningen bedömer efter genomfört lokalsök i området och en inledande utredning av en vakant butikslokal att uppdraget kan redovisas till kulturnämnden. Redovisningen från stadsfastighetsförvaltningen sker utan att det finns förslag om inhyrning av lämplig lokal.

Kulturnämnden föreslås också i detta ärende att besluta om att ge förvaltningen i uppdrag att återkomma med ett ärende gällande hur den befintliga lokal som Lundby bibliotek har på Borstbindaregatan kan utvecklas samt en tidplan och kostnad för en sådan förändring. Detta för att möta behovet av en kultur- eller allaktivitetsarena vid Backaplan.

Kulturnämnden gav 26 maj 2025 § 124 förvaltningsdirektören i uppdrag att omförhandla nuvarande kontrakt för Lundby bibliotek med ett års förlängning. Detta för att möjliggöra en flytt till ny lokal. I detta ärende föreslås att kulturnämnden förklarar det uppdraget fullgjort.

Bakgrund

Kulturnämnden har sedan 2021 ansvar för stadens befintliga och planerade kulturhus (KF 2020-05-14 § 5). Kulturhus Bergsjön färdigställdes 2021 och Higab genomförde en förstudie för Kulturhus Backaplan 2022. Förstudien gjordes utifrån att Lundby bibliotek i enlighet med beslut i kulturnämnden (KN 2019-10-21 § 203) skulle bli en del av det planerade Kulturhus Backaplan.

Backaplan ska bli Hisingens centrum med Hjalmar Brantingsplatsen som knutpunkt för kollektivtrafik. Det planeras för blandad byggelse med butiker, kontor, olika verksamheter, kulturhus och bostäder. Omvandlingen av Backaplan beräknas pågå fram till runt år 2040. Utvecklingen sker etappvis och omvandling började med utvecklingen i Östra Kvillebäcken som idag är färdigställt.

Tidplanen för "Backaplan - detaljplan 2: Centrumbebyggelse" har förskjutits över tid. I detaljplanen som nu är i granskningsskede är den tidigare utpekade kulturhustomten utmärkt som Besöksanläggning för kulturändamål. En sådan ska också till exempel kunna innehålla viss kommersiell användning, utbildningsverksamhet och kontor i anslutning till detta ändamål och/eller lokaler för privata kulturella näringar. Med en antagen detaljplan som vunnit laga kraft och med nuvarande utbyggnadsordning samt erforderliga beslut tagna, ser det idag ut som att ett kulturhus vid Backaplan tidigast kan vara färdigställt 2035. Den förstudie som är gjord av Higab kan dessförinnan behöva uppdateras utifrån förändrade behov och detaljplanens förutsättningar.

Nuvarande Lundby bibliotek öppnade 2015 på Borstbindaregatan i en lokal som då planerades som tillfällig i väntan på ett kulturhus vid Backaplan. Efter 10 år kräver bibliotekslokalen inre underhåll och viss anpassning för att möta krav som också innefattar verksamhet med kultur- eller allaktivitetshusprofil.

Kulturnämnden beslutade i mars 2025, mot bakgrund av ovanstående, att ge stadsfastighetsförvaltningen i uppdrag att söka en ny lokal för ett folkbibliotek kombinerat med en kultur- eller allaktivitetsarena vid Backaplan. Stadsfastighetsförvaltningen har nu slutredovisat uppdraget till kulturnämnden utan förslag på ny lokal.

I samband med att kulturnämnden beslutade om ovanstående uppdrag, gav man också förvaltningsdirektören i uppdrag att låta omförhandla Lundby biblioteks nuvarande hyresavtals löptid för att möjliggöra en flytt till ny lokal. Avtalet är efter villkorsändring nu möjligt att säga upp för avflytt i februari 2027 alternativt i februari 2028. Uppsägning behöver ske 9 månader innan dess.

Nuvarande bibliotekslokal

Lundby bibliotek finns idag i en lokal med adress Borstbindaregatan. Biblioteket flyttade till de då nybyggda lokalerna 2015 och fick helt ny inredning och teknik. Biblioteket ligger på entréplan och har skyltfönster mot och ingång från den större Hjalmar Brantingsgatan. Lokalen är på 1019 kvm och innehåller publika ytor, mötesrum och kontorsytor för medarbetarna. Biblioteket delar entré med en livsmedelsbutik och övriga verksamheter i byggnaden och här finns ett bokinkast med sorteringsanläggning, vilket gör det möjligt att lämna tillbaka lånat material utanför bibliotekets öppettider.

Närmaste hållplats för kollektivtrafiken är Vågmästareplatsen med fyra spårvagnslinjer och ett antal busslinjer. Det är 450 meters gångväg till Hjalmar Brantingsplatsen som är en större knutpunkt.

Användningen av biblioteket har minskat sedan lokalen togs i bruk och besöken är idag cirka 50 procent av var de var 2016, medan utlåningen fortsatt är på en hög nivå. Att karaktären på biblioteksanvändningen förändrats öppnar upp för möjligheten att se över hur ytorna kan anpassas för att också möta yrkandets intention om en allaktivitets- eller kulturinriktning och nå en målgrupp som idag kanske inte besöker biblioteket.

Det har varit arbetsmiljöproblem i lokalen avseende värme samt störande ljud från gymmet som ligger på våningen ovanför. Åtgärder är idag vidtagna vilket till viss del förbättrat såväl inomhusklimat som ljudproblematik. En lokalanpassning kan eventuellt också ytterligare omhänderta kvarvarande brister i lokalen.

Förvaltningens bedömning

Stadsfastighetsförvaltningen har genomfört lokalsök i området runt Hjalmar Brantingsplatsen och gjort en utredning avseende en butikslokal som inledningsvis ansågs möjlig. Nu slutredovisas uppdraget utan att det finns förslag om inhyrning av lämplig lokal. Förvaltningen instämmer med stadsfastighetsförvaltningen avseende den utredda lokalen och bedömer likt stadsfastigheter att kostnaderna för lokalanpassning, flyttkostnader och lokalens storlek inte motsvarar de vinster som skulle uppnås.

Lundby biblioteks nuvarande lokal ligger cirka 450 meter väster om Hjalmar Brantingsplatsen invid hållplatsen Vågmästareplatsen. Förvaltningen bedömer att närheten till kollektivtrafik och Hjalmar Brantingsplatsen är god. Samtidigt är inte nuvarande lokal i direkt anslutning till kommande byggnationer vilket annars periodvis kan komma att upplevas som störande och även påverka tillgängligheten negativt.

Förvaltningen föreslår att kulturnämnden ger förvaltningen i uppdrag att under 2026 återkomma med ett ärende gällande hur nuvarande Lundby bibliotek kan utvecklas till att också bli en kultur- eller allaktivitetsarena samt tidplan och kostnad för en sådan förändring.

Anna Rosengren

Förvaltningsdirektör

Jonna Ulin

Avdelningschef Göteborgs bibliotek och kulturhus